

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความรักนับได้ว่าเป็นความชอบที่บุคคลรู้สึกผูกพันกับอีกคนหนึ่งหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ด้วยใจชื่นชมยินดี (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542) และเป็นสภาวะอารมณ์ที่สื่อผ่านความรู้สึกอบอุ่น ห่วงใย จากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2545) ความรักยังจัดว่าเป็นพลังงานเคลื่อนไหวอยู่ภายในบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตประจำวันและการเจริญเติบโตของมนุษย์ (แซนดร้า แอนน์ เทเลอร์, แปลโดย กานต์ศิริ โรจนสุวรรณ, 2551) ด้วยพลังของความรักนี้เองที่ขับเคลื่อนให้บุคคลมีแรงจูงใจและสามารถสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ออกมาได้โดยไม่มีขีดจำกัด (King, 2004) ความรักยังมีผลต่อพัฒนาการของมนุษย์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ (อารี ตันเจริญรัตน์, 2539 และเอ็ม สก๊อต เปค, แปลโดยวิทยากร เชียงกุล, 2538) รวมทั้งด้านจิตวิญญาณของมนุษย์ด้วย กล่าวคือ ความรักจะมีอิทธิพลต่อกระบวนการจัดกลาทางสังคม (socialization) ทำให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทัศนคติ อุดมการณ์ เพื่อให้บุคคลสามารถทำหน้าที่ทั้งในส่วนตัวและต่อสังคมได้ (ธีรโชติ เกิดแก้ว, 2549) นักทฤษฎีการพยาบาลชื่อวัตสัน ได้พัฒนาศาสตร์แห่งมนุษย์และการดูแลมนุษย์ (Watson, 2005 อ้างถึงใน สายใจ พัวพันธ์, 2551) วัตสันเชื่อว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ดำรงอยู่ในธรรมชาติและโลกด้วยกาย จิตและวิญญาณ แสดงความเป็นตัวตน (Self) ที่แท้จริงของตนออกมาหรือแสดงคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ของตนออกมาจากการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นและธรรมชาติที่แปรเปลี่ยนไปตามเวลาหรือสภาวะต่าง ๆ มนุษย์มีภารกิจในการเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตหรือดำรงอยู่กับผู้อื่นและธรรมชาติอย่างสมานฉันท์ และกลมกลืนในการดูแลตนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณค่าและความหมาย “ความรัก” ถือเป็นเงื่อนไขที่สำคัญมาก วัตสันถือว่าความรักเป็นสิ่งสากล ยิ่งใหญ่และมหัศจรรย์ที่สุด การดูแลชีวิตมนุษย์กับความรักจึงเป็นเรื่องที่ต้องผสมผสานไปด้วยกัน จากที่ได้กล่าวมา จะเห็นได้ว่า ความรักเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของพัฒนาการและชีวิตมนุษย์

ตามแนวคิดปรัชญาสุขภาพแบบองค์รวม (Holistic Health) สุขภาพประกอบไปด้วยมิติทางร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ ที่เชื่อมโยงกัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ต้องมีความสมดุลและกลมกลืนกันอย่างต่อเนื่องในทุกองค์ประกอบด้วย (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2550) ในมิติทางจิตใจนั้น บุคคลที่สุขภาพจิตดีคือ ผู้ที่มีสภาพชีวิตเป็นสุข มีความเข้าใจตนเอง ยอมรับตัวตนของตนเอง มีอารมณ์มั่นคง แสดงอารมณ์ในทางที่เหมาะสม

ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ มีสมรรถภาพในการทำงานและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยความพอใจ (Merki, 1990; ประเวศ วะสี, 2536; เรณู สอนเครือ, 2541 และ วีระ ไชยศรีสุข, 2533) บุคคลที่มีสุขภาพจิตดีจะเป็นคนให้ความรักและมิตรภาพกับบุคคลรอบข้าง และรู้จักใช้ความรักในทางที่สร้างสรรค์ (เกษม ต้นติผลาชีวะ, 2543 และวิทยา นาควัชระ, 2552) ความรักก่อให้เกิดความเสียสละ เมตตา และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีอิทธิพลต่อการแสดงออกในทางที่ดีทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ด้วยเหตุนี้ วีระ ไชยศรีสุข (2533) จึงจัดให้ความรักเป็นบรรทัดฐานในการประเมินค่าสุขภาพจิตของบุคคล

จิตใจของมนุษย์ล้วนต้องการความรักและการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลรอบข้างเป็นอย่างมาก แต่การมอบความรักให้แก่กันและกันกลับมักเป็นเรื่องที่ถูกละเลยหรือมองข้ามไป อีกทั้งคนเราก็มักไม่ได้พร้อมที่จะมอบความรักให้แก่กันและกันเสมอไป (Watson, 2005 อ้างถึงใน สายใจ พัวพันธ์, 2551 และวิทยา นาควัชระ, 2552) ดังที่ Fromm (1962) ได้กล่าวถึงปัญหาความรักที่มักพบได้ในคนส่วนใหญ่คือ บุคคลมักจะยึดเอาตนเองเป็นศูนย์กลางของความรักจึงต้องการที่จะเป็นผู้รับมากกว่าเป็นผู้ให้ นอกจากนี้ บุคคลมักจะขาดความเข้าใจในความรักที่ครบถ้วนในทุกมิติ กล่าวคือ คนส่วนใหญ่มักจะเข้าใจความรักและมิตรภาพที่เป็นมิติทางกายมากกว่าจิตใจ จึงมักจะแอบแฝงด้วยเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าการทำให้จิตใจรู้สึกอบอุ่นเฝ้ายามจากการมีทัศนคติ ความคิด อารมณ์ และความรู้สึกในทางที่ดีต่อกัน (วิทยา นาควัชระ, 2552) เราสามารถเห็นปัญหาความรักได้จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้งในสังคม อาทิ ชายหนุ่มใช้ปืนยิงคนรักของตนแล้วฆ่าตัวตายตามด้วยปืนกระบอกเดียวกัน เพราะรู้สึกทรมานไม่ได้ที่เห็นคนรักปันใจไปรักชายคนอื่น หนุ่มสาวที่รักกันบางคู่ตกลงมีเพศสัมพันธ์กันก่อนวัยอันควรในวันวาเลนไทน์ เป็นต้น (ธีร โชติ เกิดแก้ว, 2549) หรือบุคคลในสังคมบางส่วนที่หิбыื่นความรักให้แก่กันและกันอย่างไม่ถูกต้อง ดังเช่น กลุ่มนักเรียนอาชีวะแสดงออกถึงความรักที่มีต่อกลุ่มเพื่อนหรือสถาบันการศึกษาของตนด้วยการยกพวกไปตีกับกลุ่มนักเรียนอาชีวะต่างสถาบันที่เป็นคู่ริกัน (ปณิดา ชำนาญสุข, 2551) ทั้งนี้ปรากฏการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาความรักของบุคคลที่กล่าวมาข้างต้นมักจะพบได้ในกลุ่มวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยที่เปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ซึ่งอยู่ในช่วงอายุประมาณ 13-19 ปี ในวัยนี้ เด็กจะมีการเจริญเติบโตอย่างมากและรวดเร็วทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา (สุวัชัย อินทรประเสริฐ, 2552; เพ็ญพิไล ฤทธาณานนท์, 2549; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2545; และวันเพ็ญ บุญประกอบ, 2545) กล่าวคือ ด้านร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงขนาดและรูปร่างเพื่อให้มีความพร้อมที่จะเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ (Kastenbaum, 1979) ในวัยรุ่นเพศชายกล้ามเนื้อจะขยายออกและมีการหลั่งน้ำอสุจิ ส่วนเพศหญิงจะมีรูปร่างกลมกลึง มีสัดส่วนมากขึ้น และมีประจำเดือน (Edelman & Mandle, 1994) สำหรับด้านจิตใจ บุคคลวัยนี้เริ่มมีความคิดและการกระทำเป็นของ

ตนเอง พยายามที่จะสร้างเอกลักษณ์ของตนเองขึ้นมา ต้องการที่จะเป็นต้นแบบทางอุดมการณ์ ต้องการเป็นอิสระ อีกทั้งเป็นที่ยอมรับของบุคคลใกล้ชิดและผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเพื่อน ของตน ในด้านอารมณ์ วัยรุ่นมักจะมีอารมณ์ไม่มั่นคง มีทั้งอารมณ์ที่รุนแรงและอ่อนไหวง่ายอยู่ใน ตนเอง จนมีคำกล่าวเรียกรู้วัยรุ่นว่าเป็น “วัยพายุบูเคม” (สุวชัย อินทรประเสริฐ, 2552 และศรีเรือน แก้วกังวาล, 2545) ด้านสังคมของวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ การมีเพื่อนสนิท บุคคลวัยนี้ จะให้ความสำคัญกับเพื่อนอย่างมาก Sullivan (1949 อ้างถึงใน ดวงใจ กสานครกุล, 2536) อธิบายว่า การมีเพื่อนสนิทหรือเพื่อนคู่หูเป็นลักษณะเด่นของคนวัยนี้ ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้บทบาท กฎเกณฑ์ทางสังคม และเป็นรากฐานของการมีมนุษยสัมพันธ์และการปรับตัวกับผู้อื่น การมีเพื่อน ถือว่าเป็นประสบการณ์ที่สำคัญอย่างมากที่จะช่วยให้วัยรุ่นตระหนักว่าตนเองมีคุณค่า มีผู้อื่นมา เข้าใจและเกิดการเรียนรู้ที่จะลดความเอาแต่ใจตนเองลง พัฒนาการของวัยรุ่นในแต่ละด้านมีความ เชื่อมโยงกัน ถ้าหากคนวัยนี้มีพัฒนาการที่ไม่ราบรื่นในด้านใดด้านหนึ่งก็จะส่งผลไปยังด้านอื่น ๆ ด้วย อีกทั้งจะส่งผลต่อพัฒนาการและการเจริญเติบโตไปสู่ผู้ใหญ่ในทางที่ไม่สามารถปรับตัว และเผชิญปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม (Erikson, 1968 อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2545)

ปัจจุบัน วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงหลายประการ อาทิ พฤติกรรมทางเพศ การใช้สารเสพติด รวมทั้งพฤติกรรมรุนแรงด้วย (ธีรโชติ เกิดแก้ว, 2549) มีการใช้คำเรียกแทนกลุ่มวัยรุ่นที่มีพฤติกรรม เสี่ยงอยู่หลายคำ อาทิ “เด็กสก็อย” “เด็กแว้น” “เด็กซิ่ง” “เด็กโง่” เป็นต้น พฤติกรรมรุนแรงของวัยรุ่น ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งคือ พฤติกรรมทะเลาะวิวาทหรือยกพวกตีกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่นที่เป็น นักเรียนอาชีวศึกษาที่มักจะก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับเพื่อนนักเรียนด้วยกันเองหรือกับบุคคลอื่น (สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย อ้างถึงใน อิสริยา คาราทอง ฉัตร พิทยรัตน์เสถียร และ นภาพร โคมลพันธุ์, 2552) จากการรายงานถึงสถิติในช่วงที่ผ่านมา พบว่า การก่อเหตุทะเลาะวิวาท เพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวภายในช่วงเวลา 2 ปี กล่าวคือ จำนวนการเกิดเหตุทะเลาะวิวาทได้เพิ่มขึ้นจาก 718 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2550 เป็น 1,010 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2552 (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2550; 2552) ซึ่งเรามักจะได้รับทราบข่าวสารทั้งทางโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์อยู่บ่อยครั้ง และนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น มีการใช้อาวุธอันตรายต่อสู้ ทำร้ายกัน เช่น มีด ปืน ระเบิด เป็นต้น

พฤติกรรมทะเลาะวิวาทของวัยรุ่นมีผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างมากทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และผู้อื่น ผลกระทบกับตนเองนั้นทำให้ร่างกายได้รับบาดเจ็บ สูญเสียอวัยวะ เกิดความพิการหรือ บางกรณีอาจจะเสียชีวิตได้ อาจนำไปสู่คดีอาชญากรรมและได้รับโทษตามกฎหมาย ส่งผลต่อ การสูญเสียโอกาสทางการศึกษาหรือการทำงานในอนาคตได้ บุคคลต้องดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความทุกข์ ผลกระทบดังกล่าวยังโยงใยไปถึงครอบครัวด้วย ทำให้บุคคลในครอบครัวได้รับ

ความเดือดร้อน อาทิ สูญเสียทรัพย์สิน เป็นทุกข์กับสิ่งที่เกิดขึ้น รู้สึกอับอาย วิตกกังวล เป็นต้น ผลกระทบในมุมกว้างที่เกิดขึ้นกับสังคมคือ สร้างความรำคาญใจ ความหวาดกลัว/ หวาดวิตก และความรู้สึกไม่ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลทั่วไป ด้วยเหตุนี้ วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก่อเหตุทะเลาะวิวาทจึงมักถูกมองว่าเป็นกลุ่มคนที่สร้างปัญหาให้กับสังคม เป็นพวกที่ต่อต้านกฎระเบียบ และมีพฤติกรรมขัดกับบรรทัดฐานของสังคม และพฤติกรรมทะเลาะวิวาทยังถูกมองว่าเป็นต้นตอของปัญหาสังคมหลายประการที่ตามมาอีกด้วย อาทิ การใช้สารเสพติด การพนัน การก่ออาชญากรรม เป็นต้น (ศกรินทร์ ไม่น้อย, 2551) พฤติกรรมรุนแรงของวัยรุ่นยังถูกจัดเป็นประเด็นที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนด้วย (สุรสิทธิ์ วชิรจร, จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ, สากล จริยะวิทยานนท์ และจิระพร บุรณสิน, 2551) จากภาพพจน์ดังกล่าวจึงยิ่งสะท้อนให้เห็นแง่มุมด้านลบของวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก่อเหตุทะเลาะวิวาทมากยิ่งขึ้น

แม้ว่าวัยรุ่นบางส่วนถูกมองว่าเป็นกลุ่มที่สร้างปัญหามากมายในสังคม แต่สิ่งที่วัยรุ่นเลือกทำนั้น ไม่ได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่จะทำลายสังคมเป็นสำคัญ หากแต่อยู่บนพื้นฐานของความต้องการที่จะทดลองหาหนทางสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง รวมทั้งการมีความรักต่อเพื่อน พวกพ้อง และสถาบันของตน (สรินันท์ เพชรทองคำ, 2521 อ้างถึงใน สุภาวดี มั่นจิระ, 2547) แต่ที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าสิ่งที่วัยรุ่นเลือกทำนั้นเกิดผลลัพธ์ตามมาคือการสร้างปัญหาให้แก่ผู้อื่นและสังคม ประชญา แนวคิดมนุษยนิยมมีความเชื่อเกี่ยวกับมนุษย์และชีวิตมนุษย์ว่า มนุษย์นั้นเกิดมาเพื่อที่จะดูแลและรับใช้กันและกันทั้งในสังคมและโลก ชีวิตมนุษย์คือชีวิตแห่งความสัมพันธ์และการกระทำ การดำเนินชีวิตที่มีความหมายของมนุษย์คือการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น เพื่อให้ตนมีความสุข พินิจ รัตนกุล (2533) อธิบายว่า การที่คนเรามีความสุขนั้นเกิดมาจากตัวเราต้องการเห็นผู้อื่นมีความสุขด้วย ด้วยเหตุนี้ “ความรัก” จึงเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงอยู่ของมนุษย์ และความรักนี้มีอยู่แล้วในตัว of มนุษย์ทุกคน (วิทยา นาควัชระ, 2552) จากมุมมองที่กล่าวมาอาจกล่าวได้ว่า วัยรุ่นที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทเป็นบุคคลที่ไม่แตกต่างจากบุคคลทั่วไปที่มีความรัก และต้องการแสดงออกถึงความรักเช่นกัน หากแต่วิธีการและผลกระทบไม่เป็นไปในทางที่สร้างสรรค์หรือเกิดประโยชน์ นักวิชาการและสังคมส่วนใหญ่จึงมักสนใจศึกษาผลกระทบของความรุนแรงและวิธีการจัดการ ผู้วิจัยที่ทำการศึกษาวัยรุ่นครั้งนี้มีความต้องการที่จะค้นหาอีกแง่มุมหนึ่งตามแนวคิดมนุษยนิยมว่า วัยรุ่นกลุ่มนี้ให้ความหมายและคุณค่าของความรักอย่างไร ผู้วิจัยเชื่อว่าการเปิดพื้นที่ให้วัยรุ่นกลุ่มนี้ได้มีโอกาสแสดงออกซึ่งความรักอาจเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้วัยรุ่นและสังคมส่วนใหญ่เข้าใจกันและกันมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม การศึกษาเกี่ยวกับความหมายและคุณค่าของความรักนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ง่ายนัก เพราะเป็นเรื่องที่เป็นนามธรรม อีกทั้งการให้ความหมายเกี่ยวกับความรักนั้นเป็นเรื่องของ

การประเมินค่าซึ่งเกิดขึ้นอย่างสลับซับซ้อนจากภายในตัวบุคคล เป็นความเข้าใจ ทักษะ อารมณ์ และความรู้สึกของบุคคลนั้น ๆ ที่แปรเปลี่ยนได้เสมอ การที่บุคคลอยู่ในชนบทธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันก็มีผลอย่างยิ่งต่อมุมมองเกี่ยวกับความรักของบุคคลนั้น ดังนั้น ผู้วิจัย จึงต้องคำนึงถึงการได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวข้างต้นด้วย ปัจจุบัน เทคนิคการเล่าเรื่องจากภาพเป็นวิธีที่ถูกนำมาใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพมากขึ้น สามารถนำมาใช้ร่วมกับการสนทนาเชิงลึกได้เป็นอย่างดี โดยการใช้ภาพเป็นสื่อในการเล่าเรื่อง ด้วยวิธีการดังกล่าวจะทำให้บุคคลสามารถบอกเล่าข้อมูลในส่วนที่เป็นความคิดเห็นส่วนตัว สิ่งที่อยู่ภายในจิตใจ หรือสิ่งที่เป็นนามธรรมซึ่งยากที่จะอธิบายออกมาเป็นคำพูดในขณะนั้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบุคคลหรือกลุ่มคนที่ไม่แน่ใจว่าจะได้รับการยอมรับจากผู้อื่น หรือคนที่ได้รับบาดเจ็บจากประสบการณ์ที่ยากจะบอกถึงความหมาย ความรู้สึก และอารมณ์ต่าง ๆ ออกมาเป็นคำพูดได้ เทคนิคการเล่าเรื่องจากภาพจะช่วยให้บุคคลสามารถสื่อสาร สิ่งที่อยู่ภายในออกมาได้ง่ายขึ้นโดยไม่ถูกจำกัดด้วยรูปแบบของคำพูด (Silverman, 1993 cited in Liamputtong, 2008) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เทคนิคการเล่าเรื่องจากภาพมา ร่วมกับการสนทนาเชิงลึกในการศึกษาความหมายและคุณค่าของความรักของวัยรุ่นที่ก่อเหตุ ทะเลาะวิวาท

ด้วยเหตุและผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยในฐานะพยาบาลวิชาชีพด้านสุขภาพจิตและจิตเวช และบุคลากรทางการศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษา “ความหมายและคุณค่าของความรักของวัยรุ่นที่ก่อเหตุ ทะเลาะวิวาท” เพื่อทำความเข้าใจในความเป็นวัยรุ่นกลุ่มดังกล่าวมากยิ่งขึ้น ด้วยหวังว่า ผลจากการ ศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรที่มสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพยาบาลที่ทำงาน ด้านสุขภาพจิตในชุมชนในการหาแนวทางสร้างเสริมสุขภาพจิต และป้องกันปัญหาทางจิตในกลุ่ม วัยรุ่นและครอบครัว นอกจากนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อาทิ นักการศึกษา สารวัตรนักเรียน ตำรวจ ก็สามารถนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการทำความเข้าใจและกำหนดนโยบายแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียน และนักศึกษาที่สามารถส่งเสริมพัฒนาการและการ เจริญเติบโตสู่ผู้ใหญ่ตามที่ตั้งสมคาคหวัง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความหมายและคุณค่าของความรักของวัยรุ่นที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท

คำถามหลักของการวิจัย

วัยรุ่นที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทให้ความหมายและคุณค่าของความรักอย่างไร

คำถามย่อยของการวิจัย

1. ประสบการณ์เกี่ยวกับ “ความรัก” ของวัยรุ่นที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทเป็นอย่างไร
2. จากประสบการณ์ความรักของวัยรุ่นที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท วัยรุ่นให้ความหมายของความรักอย่างไร
3. จากประสบการณ์ความรักของวัยรุ่นที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท วัยรุ่นให้คุณค่าของความรักอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษากับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีประสบการณ์ทะเลาะวิวาท โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดชลบุรี เป็นการศึกษาขณะผู้ให้ข้อมูลกำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ระหว่างปลายเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2553 ถึงกลางเดือนมีนาคม พ.ศ. 2554 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากศึกษานำร่อง (Pilot Study) แล้ว โดยเริ่มตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม ถึงสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมีนาคม พ.ศ. 2554 รวมระยะเวลาที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 2 เดือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับพยาบาลด้านสุขภาพจิตและจิตเวช นักการศึกษา บุคลากรทางจิตสุขภาพ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และสังคม ได้ทำความเข้าใจความเป็นวัยรุ่นที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การช่วยเหลือให้วัยรุ่นดังกล่าวได้ค้นหาตนเอง เกิดการตระหนักรู้และเข้าใจตนเองดียิ่งขึ้น และนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทหรือวิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของวัยรุ่นที่ก่อเหตุฯ

ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กระบวนการดูแลมนุษย์ด้วยความรักและเมตตาตามแนวคิดทฤษฎีการดูแลมนุษย์ของวัตสัน (Human Care Theory) ที่เน้นการใช้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ในการดูแล โดยผู้วิจัยเข้าไปทำความรู้จักกับผู้ให้ข้อมูลด้วยท่าทีที่ไม่ตัดสิน ด้วยใจที่เปิดรับและพร้อมที่จะรับฟัง ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายที่ช่วยลดช่องว่างระหว่างวัย ด้วยการกระตือรือร้น ผู้วิจัยเชื่อว่าจะทำให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดความรู้สึกปลอดภัยและไว้วางใจในตัวผู้วิจัย อันจะนำไปสู่การค้นหาตนเอง การตระหนักรู้ในตนเอง และแสดงออกถึงตัวตน (Self) ที่สะท้อนออกมาให้เห็นว่าตนแสดงออกถึงความรักที่มีต่อผู้อื่นอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดตามแนวคิดทฤษฎีการดูแลมนุษย์ของ วัตสัน (Human Care Theory) และทฤษฎีความรักของ Fromm (1962) กล่าวคือ ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะ ศึกษาถึงตัวตน (Self) ของวัยรุ่นที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทในประเด็นเกี่ยวกับความหมายและคุณค่าของ ความรัก โดยตระหนักว่าประสบการณ์ของวัยรุ่นดังกล่าวที่ใช้ชีวิตอยู่ภายใต้เงื่อนไขหรือบริบทของ ครอบครัวและสังคมที่แตกต่างกันมีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการหล่อหลอมอย่างต่อเนื่องถึง ความหมายและคุณค่าของความรักของวัยรุ่น ซึ่งความรักดังกล่าวสามารถแสดงออกได้หลายแง่มุม อาทิ ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อเป้าหมายของการดำเนินชีวิต เป็นต้น ในมิติของการเป็นผู้ให้และผู้รับ ความรักนี้จะช่วยขับเคลื่อนให้วัยรุ่นที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทกระทำการบางอย่างบางอย่างในทางที่ สร้างสรรค์หรือเป็นประโยชน์เพื่อตนเองและคนที่ตนเองรัก